

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Doctrinale

Alexander <de Villa Dei>

[Straßburg], 19. Juli 1490

De beteroclitā declinatōne

[urn:nbn:de:bsz:31-290421](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-290421)

De heteroclita declinatōe

tificant p actualē demonstratōes z relatōem. Sic etiā de dictōes quis q qualis quant? p fise significant z possunt certificari p relatōem vel re spōsionez. vt fortes currit q pēssit me. Iste hō est talis vel tant?. qualis vel quantus est plato. Item cū querit q s currit. respōdet petrus. Sed vltimas p dōes volūt p rifician? z nostri grāmatici moderni. q pnoⁿ debet limitari ad vīsā certā psonā. a qua trahi nō debet p aliqd ad iūctū. s ita trahit de dictōes quis qualis quant? rē. Cū ex h bātem? in gram maticā q vñū. pnomē nō p̄t aliud euocare. quia quodlibet pnomē limi tat sic ad vñā psonam q ab ea trahi nō potest. Sed pnomina prime et secunde persone euocant bene ly qui. vt dicentō ego qui loquor. tu qui es in celis. ego talis qualis scribo rē. Et sic dicimus q de dictōes sunt no mina. q Item h nomen quis cōponit cū quibusdā syllabicis adiectio nib? z qui cum quibusdā. vt patet in his versibus. Cum quis nāq; piā sine q piūge putas q. Nam vis cūq; lter qui sine quis retinet. Et sic di cimus. quisnam quisq; quispiam quisputas et quisq;. Etiam dicimus quidam quiuis quicūq; et quilibet. q Tertia per primam. q Dicit q tertia declinatio pnominis habet se omnino sicut prima et secūda de clinatio nominis. q Et sciendū q quinq; sunt pnomina tertie declina tionis. scilz meus tuus suus noster et vester. Et dicitur aliquod prono men tertie declinatōnis. quia mittit genitiuū singularem in i vel in e. et datiuū in o vel in e. vt meus mei meo. mea mee mee. q Has tres rē. q Dicit q has tres declinatōes p dicitas sufficienter distinguit dona tus. sed quartā declinatōne non ponit donatus. qz nō facit mentōnem de pnomib? gētilib?. q in cōmuni vsu sunt duo. scz nostras et vestras. Et dī pnomē quarte declinatōis qz mittit gēn singularem in atis et da tiuū in ati. vt nostras nostratis nostrati. vestras vestratis vestrati.

Quarta de **clia pnois** **Notandū.** **Quarta** quidē terne. **Dicit** q quarta declinatio pnominis est similis tertie declinatōni nois. quia ambe habēt is in gō et i in drō. vt patet. **Item** tria sunt pnoia pme declinatōis. z qnq; secunde decli nationis. et quinq; etiā tertie declinatōnis. et duo sunt pnomina quar te declinatōis. vñ? Sunt tria pme. sed solūmodo quinq; secunde. Ter tia quinq; tenet inflectio. sed duo quarta.

Secundū ca **plm de noi** **bus hetero** **clitis.** **Querit.** **H** .s. noia notabis .s. noia i declinatō mutabis **Et tibi signabis que declinās variabis** **In** h secundo capitulo auctor intendit determinare de noi bus heteroclitis. Et dicit q debem? signare bec nomina hete rocclita que vario modo declinant. **Queritur** que est causa ordis ist? capituli ad pcedens capitulū. **Solutio.** quia simplex et vniforme est añ multiplex et difforme. Vel quia regulare est. ante irregulare. Sed in p

De heteroclitita declinatōne

cedenti capitulo auctor determinauit de dictōibus vni formiter et regulariter declinabilibus. hic vero determinat de illis dictionibus q̄ difformiter et irregulariter declinatur et variat̄ penes genera et declinatōes.

¶ Arguitur. pars est ante totum. sed ista nomina habet se p̄ modū part̄is in accidētibus grāmicalibus. quia illa nomina in singulari et in plurali numero sunt totaliter vnius generis et declinatōis. ista vero in singulari numero sunt vnius generis et declinatōis. in plurali numero vero alterius generis et declinatōis. **Solutio.** hoc est verū. tamē in quātum istoz̄ noticiā ab illis dependet. quodāmodo sicut puatio ab habitu ideo eoz̄ determinatio sequitur.

Pascua sola datur: s; pascua plura dabunt

¶ Dicit q̄ h̄ nomē pascua in singulari numero est generis feminini et prime declinatōis. vt hoc pascua pascue. sed in plurali numero est generis neutri et secunde declinatōis. vt hoc pascua pascuoz̄. Et sic patet q̄ est heteroclitum genere et declinatōe simul. Et reperitur etiam in plurali numero in feminino genere et prime declinatōis. vt **Ezechielis xxxiii.** Insuper et reliquias pascuarum vestrarum concussis pedibus vestris.

De heteroclitis genere et significatōe siml.

Est zizania sunt zizania plura: nieq; 3

Balnea dic vel eastea nō prius s; cum das

in singulari h̄ nomē

Sic et amigdala dic: la fructus eius q; fit arbor

¶ Est zizania. **¶** Dicit q̄ hoc nomē zizania in singulari numero est generis femi prime declinatōis. et in plurali est generis neutri et secunde declinatōis. vel etiam femi generis et p̄me declinatōis. vt **Acto** hoc zizania zizanie. **¶** **Ep̄l̄r** n̄to hoc zizania zizanie. **¶** **¶** **Balnea dic vel eas.** **¶** Dicit q̄ h̄ nomē balneū in singulari numero est q̄ neutri. et i pli est q̄ fei vel q̄ neutri. vt **Acto** h̄ balneū balnei. **¶** **Ep̄l̄r** n̄to hoc balnea oz̄. vel n̄to hoc balnee balneaz̄. **¶** Et sic eodē mō declinatur amigdala. vt **Acto** hoc amigdalus. **¶** **Ep̄l̄r** n̄to hoc amigdala. **¶** **Acto** hoc amigdale. **¶** Tamen inuenitur hoc amigdalus pro ardore t̄m̄. sed amigdalum pro eius fructu. **¶** Inuenitur etiam hoc amigdala la. tam pro fructu q̄ pro ligno.

in singulari

Deliciū tibi sit: mihi semper deliciē sint

in singulari

in pli

Hoc epulum comedis epuleq; paratur amicis

b 4

De heteroclitica declinatōne

Arguit.

Dicit q̄ h̄ nomē delictū in singulari numero est generis neutri et secunde declinatōis et in pl̄i est q̄ feminini et p̄me declinatōis. Sicut h̄ nomen epulū. Et sic sunt heteroclitica genere et declinatōe simul. Arguit. sunt multo pl̄a nomina heteroclitica q̄ p̄dicta sex in gen̄ et declinatōez sicut. Et iste textus est diminutus. Antecedēs probat de istis andria collo casta cronica neomenia tritega topica dialectica et byca p̄fissa q̄ s̄b femininō genere scias significat. In pl̄vero numero s̄b neutro genere significant liberos istar sciar. Solo quorundā dicentū q̄ cōprehēdit s̄b illis noib̄ que in textu ponūtur. Sed meli⁹ dicendū est q̄ alexander nō determinat sufficienter de istis nominib̄ simpliciter loquendo. tñ quantum ad intelligentiā inueniū abūanter et bene singula put̄ decet sentire ponit.

De heteroclitis genere solum

Est locus atqz loci sunt artis: sunt loca terre
in singulari in pl̄i in pl̄i

Est locus atqz loci: sunt et loca plurima genti
h̄ nomē .i. p̄dictis h̄ nomē .i. p̄dictoz .i. in nec

Balceus addatur: filium plurale sequat
Dicit q̄ locus in singulari numero est q̄ masculini. s̄ in pl̄i est aliqui q̄ masculini et aliqui q̄ neutri. qz qñ est evidens regula artis dialectice tñc est generis masculini. sed qñ est possessio terre tunc est generis neutri. vt patet in textu. Et eodem modo declinat̄ hoc nomen iocus. etiam hoc nomen balceus. Et sicut hoc nomen filium in pl̄i numero. s̄ in singulari est filium q̄ neutri tñc.

Carbasus vna ratis: et carbasa plura videbis
in singulari in plurali

Dicit q̄ h̄ nomē carbasus in singulari nūero est q̄ feci. et in pl̄i ē q̄ neutri. Et eodē mō declinat̄ hec noia q̄ sequit̄. scz arbut⁹ intub⁹ pgamus. et cetera. Ergo dicit p̄sequenter in textu
h̄ nomē .i. p̄dicto in pl̄i in pl̄i

Arbut⁹ est similis huic: antuba⁹ pgama iungis
.i. deo .i. vñū .i. famulaē .i. ples .i. oia .i. fecit

Cui celum seruit: celos et cuncta creat
.i. filr .i. in pl̄i in singulari pl̄i

Sic rastri rastroz porrūqz facit tibi porros

Dicit q̄ ista noia. scz. celū. rastri. porrū sunt in singulari numero q̄ neutri. et in pl̄i q̄ masculini. vt patet.

De heteroclitica declinatione

Frenū dicitur equo: frenos vel frena teneto
in singulari *in pli*
.i. talit̄ h̄ nomē .i. declia .i. simul h̄ nomē h̄ nomē
Sic claustrū forma pariter filum q̄z capistrūz
Q̄ dicit q̄ ista noia scz frenū claustrū filum z capistrū in singulari sunt
ḡ neutri. z in pli sunt ḡ masculini vel ḡ neutri. vt nō h̄ frenū. Pluralit̄
nō h̄ freni. vel nō h̄c frena. z sic de alijs.

Bicimus altilia si plura: sit altilis vna
in pli *in singulari*
.i. eodē mō *h̄ nomen*
Cōsimiliqz modo fit declinādo suppellex
Q̄ dicit q̄ ista noia scz altilis z suppellex in singulari sunt generis fei. z
in pli sunt generis neutri. vt nō h̄c altilis. Pluralit̄ nō h̄c altilia.
Et p̄sili mō declinat̄ h̄ nomē suppellex.

Tartar⁹ ater habet plurale ra: vnaqz dant rū
.i. infern⁹ .i. obscur⁹ *vt tartara* *vt tartarū*
Q̄ dicit q̄ h̄ nomē tartar⁹ in singulari est generis masculini vel generis
neutri. h̄ in pli est solum generis neutri. vt nō h̄ ater tartar⁹. .i. niger in-
fernus. Et plr nō h̄c tartara. .i. inferna. S̄z in singulari nūero h̄ tartarū
.i. fer quā dāt vna.

Sibilus hic dices et sibila plurima iunges
in singulari masculi generis *in pli neutri generis*
h̄ nomē sit .i. socius *in fri* *.i. in pli*

Supper⁹ esto comes: pri⁹ hic t̄z us: s̄z a subdes
h̄ nomē h̄ nomē *h̄ nomē .i. declia* *h̄ nomen*

Trenar⁹ infern⁹ sic menal⁹ dic et auernus
in pli *in singulari* *in pli* *in singulari adiūgimus.*

Byndina pileus ismara gargar⁹ associamus
Q̄ dicit q̄ om̄ia noia in terren posita scz sibilus supparus trenar⁹ infer-
nus rē. sunt in singulari numero generis masculini. z in pli numero sunt
generis neutri. vt nō h̄ suppar⁹. Pluraliter nō h̄c suppara. nō h̄c
infernus. Pluraliter nō h̄c inferna. z sic de alijs.

Uec tibi signabis. **I**n h̄ secūdo capitulo p̄mo querit̄ **Q**uid ē no- **Q**uid est he-
 men heteroclitū. Dicendū q̄ heteroclitū ē quod vario modo declinatur. **teroclitum.**
 Et sic p̄p̄ accipiēdo heteroclitū fit tribus modis. scz genere tm̄ vt celū
 Declinatōne tm̄ vt vas. Genere et declinatione simul vt epulus. Alio

tōne
 urri et so
 illi h̄ no
 Arguit.
 nōdes sil.
 ia croni-
 mino ge-
 licant li-
 s nōd⁹
 terminat
 intelli-
 erre
 genni
 aliq̄ ḡ
 nce tūc
 urri. vt
 am hoc
 alari tū.
 debis
 ē ḡ neu-
 amus. et
 ingis
 pli
 pros
 ero ḡ nō

De heteroclitica declinatione

Quot modis sit heteroclitum

modo diffinit sic. Heteroclitum est quod vario modo declinat siue varie sit. vel varie format suos obliquos. Et sic large accipiendo heteroclitum sit quinque modis. scilicet genere tantum vel casu. quod in singulari numero est generis neutri. et in pluri numero generis masculini. Vel declinatione tantum. ut vas. quod in singulari numero est tertie declinationis. et in pluri numero est secunde declinationis. Vel genere et declinatione simul. ut epulum. quod in singulari numero est generis neutri et secunde declinationis. et in pluri numero generis fei et prime declinationis. Vel casu tantum. ut iupiter. quod sine recta formatione casuum deberet habere quatuor singularem iupiteris. sed modo habet iouis. Vel significacione tantum. ut opus operis. quod in diuersis casibus diuersa habet significata. ut patet ibi. Terra fit opus terre. vnde versus Clerice quinquemodis heteroclitica nomina ponis. Celum. vas epulum. variabitur iupiter. ast opus. Arguit plurimum modis ponunt nomina heteroclitica quinquemodis per diuersa. et ista versus sunt falsi. Clerice quinquemodis. Antecedens probatur. quod aliquid dicitur heteroclitica per superabundantiam. ut domus. Et aliquid per defectum ut tenebre. Solo. largi accipiendo heteroclitum puta penes superabundantiam et defectum inueniuntur plura heteroclitica. Penes superabundantiam. quod inueniuntur quedam nomina habentia plures declinationes tam in singulari quam in pluri. ut laurus quere. et quedam sunt que deficiunt in vno numero vel in aliquibus casibus. ut cornu vis. vnde. Istis octo modis heteroclitica nomina ponis. Celum. vas. epulum. caro. iouis. vis. loca lauri. Et dicitur heteroclitum ab heteron quod est varius. et dicitur inclinatio vel inflectio. quia varia inflectio nominum. Item heteroclitum inuentum est solum vna de causa. scilicet ut ars sequeret naturam. quod dicitur philosophus in physicorum. Quod ars imitat naturam in quantum potest. si sic est in natura quod inueniuntur quedam entia indisplicata et difformia. quedam deficiunt in quibusdam membris. quedam superabundantiam in membris. et etiam in arte erunt quedam nomina difformia. scilicet irregularia. quedam deficiunt scilicet vel in casu vel in numero. quedam etiam superabundantiam. ut satis declaratum est. Pascua est nutrimentum vel locus in quo animalia bruta pascuntur et nutriuntur. sed pabulum sit nutrimentum hominum. vnde. Pabula tot socijs sed pascua non nisi brutis. Item Greca. Pabula sunt hominis. sed bruti dicuntur animalis pascua. non tamen his diuersificat origo. Erunt a pasco is est. id est nutrire. vocem. Zizania vnde trahit. est herba inutilis crescens in segetibus. Et dicitur alio nomine lolium vel gis siue figella. Vnde Brito. His duo zizania lolium gis siue figella. Et quedam dicitur vna res significabit. Etiam zizania ponit quinquemodis per discordia sicut ibi. Nolite seminare zizania in fructibus. vnde. Ne ne superueniens zizania seminet hostis. Frontis impium mystica forma crucis. Balneum cyn bad. In balneare baden. Item. Balnea cornici non sunt nec meretrici. Nec meretrici munda: nec cornix alba sit vnda. Amigdalus est quedam arbor cui fructus dicitur amigdalus vel amigdalum. Etiam reperit amigdalus per fructum sic per arborem. sed arbor alij arboribus prece dit in flore. et sequitur in proferto fructum. vnde. Sic matura mora pira ficus amigdalus mora. Delicium est delectatio. mollis. Et venit a verbo delecto

Quare heteroclitum sit inuentum.

Pascua

Zizania

Balneum.

Amigdalus

Delicium

De heteroclitica declinatione

aris. i. letoz siue gaudeo. **Epulū** f. cibū vel escā. teu. spys. 7 p̄cipue vñū **Epulū**
genus cibi. sed epule significat plura et diuersa genera citozum. Et po-
nunt quidam differentia inter epulum et escam. **Antersus.** Escā volati-
lium cib⁹ est. epuleq; viroz. **Diuz** q; dapes firmat sic yñtoz esse. **Eena**
q; p̄zidentū. quia dicitur iocoz. **Sanoz** q; cib⁹ generalia cibaria dicas.
Locus est equocū. Primo est idē q; habitudo ad locatū. 7 sic q̄da; lo-
cus dī cōmunis. q; scz plā corpa locata tenet. **Ali⁹** est loc⁹ p̄pū qui scz
vñū solū corpa locatū p̄tinet. **Locus** secūdo mō est aia. vñ ps. **Deus** in
loco sancto suo. i. in anima sancta. 7 ibi. **Domū** tuā decz sanctitudō dñe
Locus tertio mō est causa vel occasio. **Ant** aplūs. **Molite** locū dare dya-
tolo. i. occasionē vel causam temp̄rādi. **Loc⁹** q̄rto mō est oportunū. vñ d
yccula ad pampbilū. **Qu** loc⁹ affuerit te p̄cor esse vñū. i. cū oportunū sic
Locus q̄rto mō est regula nō fallens. i. euidēs p̄ quā p̄bat argumentū.
7 sic loq̄mur de locis in thopicis. 7 sic loci dicūt artis. **Sexto** mō loc⁹ est
vltima superficies corpis locantis siue p̄tinentis in se locatū. **Hāc** expositi-
ōne bur⁹ nois loc⁹ aliter declarata vide in Jo. de gar. **Ant**. **Est** habi-
tudo. locus. animā. causam. dat oportet. **Regula** non fallens sic cōtinet
atq; locatū. **Item** a locus venit loculus. quod etiam est equiuocum.
Unde versus. **Est** locus bursa. paruus locus et libitina. **Focus** id ē.
burda. r. schynpff. vñ **Esopus.** **Dulci**⁹ arridēt seria picta locis. i. burde
pictē q; sūt p̄vius delectabiliores sunt q; q; sūt p̄ auditū. 7 **pp̄** ritas
q; sequūt qnq; verba iocosa. ergo quidam ponūt hūc versum. **Ab** sit rita
iocis. 7 murmur a pelle iocosis. **Balteus** fm. **Dugui.** 7 **Britonem** dī
cingul⁹ militaris. sed tamē capitur cōmunitē p̄ quolibet cinctozio. vñ.
Baltea laxabis ad mensam qn̄ meabis. **Ne** sed eas meste nec dissoluas
inhoneste. **Carbasus** est vestis tenuis vel velum ratis. i. nauis. Et dicit
a carco carēs carere. et basis fundamētum. quia velum nauis caret fun-
damento in inferiori parte. **Unde.** **Carbasus** est vestis tenuis. velum q; z
nauis. **Arbutus** est quedam arbor cuius fructus dicitur arbutus. Et
sic patet q; arbuta ozum. in plurali significat indifferentē arbores vel
fructus illarū arborum. ergo male dicit quidā sic. **Arbuta** qui dicit tibi
fructū significabit. **Quic** tamē dicto p̄cor dat. **Greclimus** sic dicit. **Ar-**
buta pluralē nomē fructus tenet omne. **Arbuta** in faloz est fruct⁹. 7 ar-
butus arbor. **Intubus** vel intybus dicitur quoddā genus fruct⁹ siue
leguminis. Et dicit intubus quasi intus bonus p̄pter dulcedinē. et fm
aliquos dī muscatū vel instrumentū quo minuitur sanguis. **Perga-**
mus dicit ciuitas troyana siue edificū troyanū. et sic pergama dicitur
edificia troyana. Et dicit a pir quod est ignis et gama mulier. quia de-
structa fuit illa ciuitas per ignem 7 mulierē. **Celum** der bymel. Et di-
cit a celo as are. i. sculpere siue depingere. quia celum depictū est stellis.

De heteroclitica declinatōne

Etia celare. i. occultare. In celum qz occultat ⁊ cooperit omnes res naturales intra se ptenas. An? Celo dum sculgo lapides. celo cooperto. Pmo celtas. celum de posteriori. Item Celum est substantia corporea fm sui naturā eterna. varijs stellis sculpta ⁊ ornata. Celū hz plā synonyma. vñ Jo. de gar. Ether ⁊ astra polus celū dicat olimpus. Itēz Celi carto. polus celū. qz sit casa solis. Empireū celū bene quūvis dicat olimpum. Item Celū est equocū. vt patet etiā in Jo. de gar. vñ. Aer celestis sanctus. deus. ether ⁊ ignis. Immemum. missus. ecclesia. vita perennis.

Rastrum.

Pozrum.

Frenum.

Claustrū.

Filum.

Capistrū.

Altilis.

Tartarus.

Et firmamentū septura dei kalo demon. Rastrum est instrumentuz rusticorū quo terrā planat. Et dicitur a rādo. qz radit terrā. Unde quidam. Que seruit rastris. seruire neq̄t bene castro. Pozrū lauch. est q̄ddam genus allij. ⁊ dicitur quasi pcul ⁊ longe crescens. qz crescit in alto. scz super edificia ⁊ domū. Et dicitur pozrū ⁊ porus. An? Verba dicit pozrū. por? est sibile foramen. Item porus est partū ⁊ sibile foramē in corpe per quod exeunt crines siue sudores. Frenū dicitur a freno is ere. qd est ira ꝑceptaz exteri? ostendere. Vel dicitur a frendo. i. dentes ad inimicem concutere. vnde a freno vel frendo frenū descendere dico. Frenit equus dente. quod pat equum fremere. Item frenare. i. compescere siue restringere. vnde. Qui scit frenare linguā. sensumqz domare. Fortior est ille q̄ frangit virib? ⁊ res. Claustū cyn closter. est loc? religiosorū. An? religiosus q̄daz cum diatolo sic loquebat. Quid facis in claustris. rota q̄nta qd addita plaustris. Peruertit plaustrū. vñ sic puertere claustrū. Et dicitur claustrū a claustris. qz claustrales dicitur claudī. Filū dicitur q̄si pilum. qz fila sepi? fiunt de pilis aialij. Vel dicitur a pilon grece qd est filū latine. vñ. Omnia sunt hominū tenui pendentia filo. ⁊ ergo bene describit vita hominis ꝑ tres sozores facientes filū. quaz vna tenet colū. alia trahit filū. ⁊ tertia abscondit ipsuz fm fabulas. vñ. Cloth colū baiulat. lacteis trahit. atropos occat. Prima dat esse. secūda regit. sed tertia sinit. H dicitur ad designandū instabilitatē vite hoīs. Capistrū est frenū factū de fune q̄ rustici frenant eqs. ⁊ dicitur q̄si caput stringēs. vñ. De ferro frenū ꝑstat de fune capistrū. Itē. Mobilis est frenū. villani dico capistrū. An? ꝑ reliq̄ sepe tñ video. Inde dicitur capistrare. i. restringere vel ligare cū capistris. Altilis dicitur avis domestica q̄ alitur vt pinguescat ⁊ mortificet. s. ornit dicitur gallina siluestris fm Papiā pinguisima. vñ. Ornit siluarū solet altilis esse domoz. Item Suppeller vel suppellectile sup̄ expositū est. Item tartarus hz plā synonyma que sunt infernū a chiron stit orcus auernus heribus vel heretion. baratrū ⁊ gehenna. An? Jobā. de gar. Tartarus infernū a chiron stit orcus auernus. H dicitur heretion baratrū. pūgēs atqz gehennā. Itēz Grecis. ponit quosdā verlus ꝑ q̄s ostēdit quare infernū dicitur infernus. qre tartarus orcus tē. H dicitur infernus qz sit niger atqz pfundus. S; qz sit penit? loc? infarsibilis orcus. Tartarus a tare qz deficit i. bonitate. Dic idē. qz si sit sine.

De heteroclitica declinatōe

verewcat auern? sine leticia nomē trahit hic acbironta. Hoc etiam
 baratz qm̄ vorat oia demū. Itē tare grece est defect? latie. In tartar?
 qz in tartaro est defect? ois boni. **Sibilus** est son? fact? ab hoie ad mo
 dū serpiē. q̄ sepe fit ab hoie in derisū alie? **Sibilus** in Greca? sibilus est hoim
 serpiēū sibila dicas. Item subula est instrū sutoris. r̄ dī a suo is cre. vñ
 Sutor bz subulā. serpiēs sibila tonāt. Itē sibilla idē est q̄ p̄p̄ctissā. sic
 em̄ viri p̄p̄ctātes dicūt. p̄p̄be. ita seie p̄p̄ctātes dicūt sibilū. Decē autē
 sibillas aprissimis auctoritatib? fuisse tradūt. **Sibilla** cū subu
 la. qm̄ neqs esse sibilla. **Suppar?** dī manica lōga depēdēs. l' rugatur a
 vestis. vel supior p̄xeli. vel supunicale qd̄ portāt ancille vel laborātes su
 per vestes. t. eyn kyttel. sepi? tñ capif p̄ manica. vñ? **Suppara** lōga gere
 si vis bñ virgo placere. Itē **Suppara** lōga gere si vis os omne tacere
Trenar? capif p̄ inferno. Et dī a treua. qz i inferno sūt trene. i. lamē
 tarōes. r̄ ē p̄p̄e vallis circa mōte. vbi defcēdūt dānati trenēdo. i. lamētā
 do ad ifernū **Infern?** dy hell. r̄ dī vno mō ab ifra eo q̄ ē loc? inferioz
Infern? sic dicit plato r̄ theologo p̄cipue bñs Aug? **Infern?** ē i infimo loco
 mūdi puta i centro t̄re. vt vndiqz putrida p̄ sūitate defcēdētia suscipiat
 Alio mō dī ab ifero. qz ibi aiab? iferū p̄ne. Tertio mō ab i qd̄ ē valde
 r̄ furn? obscur? qz infern? ē valde obscur? Quarto mō dī qm̄ ifra nat?
Denalus est mons quidam in archadia. r̄ ponāt quidam trans
 sumptiue pro promontorio inferni. r̄ sic dicitur a meue quod est defe
 ctus. quia ibi est defectus sine defectu. Item promontorium dicitur
 p̄p̄e mōs alt? vel sūmitas mōe. p̄cul emines. i. apparēs **Quern?** cōiter
 capif p̄ inferno. tñ mag? p̄p̄e dī via ad infernū. r̄ dī ab a qd̄ ē sine. r̄ ver
 veris. qm̄ sine vere. i. sine iocūditate. vel dī ab a r̄ vernos qd̄ est delectatō
 qm̄ sine delectatōe **Dyndim?** qm̄ capif p̄ mōte. qm̄ p̄ vase q̄ defcēt
 semē. qm̄ p̄ meatu semis aial. qm̄ p̄ sede regis vel dei vel angeloz. vñ
Dyndima sūt mōtes. vas sedes atqz meat? **Pille?** eyn bur. r̄ dī a pil?
 li. i. crinis. qz pille? regit crines. vel qz fit ex pillis. Vel dī a noie pellis. qz
 pillei antiqz? fiebāt de pellib? **Itē galer?** ri. vel galerū ri. vel galerū rj
 dī pille? et corio fact? q̄ tegūt p̄grini. vñ. **Pille?** ē iuuenū p̄grinatūqz
 galer? **Presulis** ē mī. sūt nobilitūqz tiara. Itēz mī est ornāmētū q̄ regif
 caput epi siue p̄sulis. r̄ tiara ē pille? nobilitū etiā sacerdotū **Disinarus**
 est arbor qd̄ stās in via q̄ itur ad infernū. Et ponit quandoqz p̄ illa via
Gargar? media p̄ducta ē mōs qd̄ā. Etia capif p̄ loco q̄ defcēdit ad
 infernū. Sz gargar? media breuis dī hō habitās i illo mōte. **In Jo. de**
gar. Gargar? mōs est. vir gargar? incola mōtis. Itē vas vallis eyn vas.
 Et dī vas vadis r̄ vas vasis. vt patet sup.

Sibilus

Supparus

Trenarus

Infernus

Denalus

Quernus

Dyndim?

Galerus

Disinarus

Gargarus

De nois?
heteroclitis
declinatōe.

Ista solent quarta variari siue secūda

.i. noia .i. declinatōe .i. mutari indiffer

De heteroclitā declinatōne

Cū lauro quercus pinus cornus quoq; ficus
His colus atq; dom⁹ pen⁹ lacus associemus
Et specus et cetus cantus nos addimus ortus

Arguit.

Hic q; ista noia i textu posita pnt variari penes scda⁹ et qrtā decliatō
ne. qdā s; eadē signō evariata. vide lati⁹ in vocabul⁹. **Arguit.** sunt pla
noia indifferenter scde et qrtē decliatōis. s; alexāder est h insufficientes. vt
surus arcus acus anus. Solo. complēdūt s; m qsdā s; trib⁹ vltimis. qd
p diuersis significat sunt scde et qrtē decliatōis.

Replica

Alexander p
misit docere nouellos dericulos. s; illa inrētio est pueris ignota. ergo
alexāder q; est instructor iuuenū illa exprimeret. Solo. nō exprimit formali
ter s; suo fili. et h lector hui⁹ libri puulis referabit iurta coz capacitātē.

Arguit.

Arguit. tumult⁹ ornat⁹ fruct⁹ quest⁹ vict⁹ aduent⁹ senat⁹ etiā sunt se
cūde et qrtē decliatōis. Solo. apud nos sunt visitata s; qrtā decliatōne
licet apud auctores grāmaticos etiā reperiūt s; scda. s; nō est nob imitan
da relatio talis.

indifferenter .i. noia cū suis tu atēbuere .i. deriuatiuis
Hs vel us ista suis dices dare compositiuis
sincerus s; iugus s; iunus magnū⁹ icolum⁹ incerm⁹ imbecillus
vel ris. vl' gis vel is vel is vel is vel is vel is

Era iugum iunus anim⁹ colus arma bacillus
enormus enuru⁹ estren⁹ decliū⁹ vel
vl' mis vel us vl' nis decliuis

Cū norma neruū cū freno collige cliuū
Hic dicit q; cōposita ab istis noib⁹ i s;ra posite pnt emiari i us vl' is. vt
ps i textu. tñ vsus qdā mag bz s; us. et qdā mag s; is.

Hno⁹ in .s. bz in .s. decli. tribu. .i. in plu. .s. declina.
singulari grō nationē it rali tionem

Vas vasis ternā tibi dat plurale secundā
Hic dicit q; h no⁹ vas in singulari ē tertie decliatōis. et in pli ē scde declia
tōis. vt nō h vas. grō h⁹ vasis. grō huic vasi. Plr nō h vas. grō h⁹ vas.

vasoz. grō h⁹ vasis .i. seruat hno⁹ etiā h nomē

De hetero
clitā defici
unt i casib⁹
vel numero.

Pluralē numerū retinent es atq; metallū
i. nūq; .i. noia .i. attribuit .i. plis nūer⁹ noia metallor⁹

Raro preliqua dabitur plurale metallā
Hic auctor ponit regulā de noib⁹ metallor⁹ dicēs q; tñ ista duo noia
es et metallū declinat in pli nūero. et omia alia noia significātia me

De heteroclita declinatōe

tallū raro habēt plēn nūmex. vt aurū argentū plumbū stannū cuprum ferrū auricalcū calibz. ⁊ qdam alia q̄ ex aliquibus horum fabricant.

¶ Arguit. noia metalloꝝ hnt plēn nūmex. ⁊ tertus falsus. **Antecedens** Arguit. pbat in ista orōne. iste abundat multis argētis multis stannis. Equus sūferat est duobꝝ ferris. Solo. sin vsū carēt. lz nō sūm arrē. vel si capiūtur. p materia ex q̄ fuit carēt plī nūcro. s nō carēt si capiāt p artificiatōe ex illa materia

Equoz vnda fretū mare mel latex aqua vinū
Docula fons flumē fluminis pluralia seruāt

scz noia nūmex seruāt humiditatē fūctia

¶ Cetera pluralē retinēt humentia raro

regula rebꝝ redit p mēsurā rebꝝ redit p pondꝝ

Lex mensuratis tamē ⁊ pensis datur ista

¶ Hic ponit regulā de noibꝝ humidis. ⁊ dicit q̄ noia in textu posita variātam in singulari q̄ in pli nūcro. s alia humiditatē significātia nō habēt plēz nūmex. vel raro habēt. vt oleū lac ceruisia mēdo nectar claretū ⁊c. Et tēc lex dat liq̄dis mēsuratis ⁊ pensis. i. q̄ redit p mēsurā ⁊ p trutinam sine p pondꝝ. Et q̄ excludit ista noia scz pluuia gutta ros stilla salua ⁊c.

¶ Arguit. sunt multo plura nomina q̄ illa duodecim res humiditas significātia. vt sunt imber vna gutta sudor spuma pluuia ros. ergo tertus insufficienter tū duodecim excipit. Solo. ista regula. **Lex mensuratis** significat illā. **¶** Cetera plēz lz vult q̄ cetera noia q̄ significant res humiditas vendibiles p mēsuram vel per pondus raro habent plēz nūmex. Solo dicta noia nō significant illud qd redit p mēsuram vel per pondus.

Ordea frumēta faba melonesqz citrulli

scz noibꝝ plēz nūmex ista noia

His plurale dantꝝ sic dant far pisa lupinus

i. alijs noibꝝ fūctibꝝ scia plēn nūmex.

¶ Raro seminibus alijs plurale tenemus

¶ Hic autor ponit regulā de noibꝝ seminū. ⁊ dicit q̄ illa noia q̄ ponunt in textu significātia semina variāt in pli nūcro. s alia pter te. raro habēt plēn nūmex. vt siligo auena triticū spelta. **¶** Arguit. sunt adhuc plā noia q̄ carēt plī nūcro. de quibꝝ autor nō facit aliquā mentioem. primo nomina colorū. vt lasuriū. cenobziū. Secdo noia specifica pannoz. Tercio noia q̄ liquescūt. ⁊ durescūt. vt cepum gluten bitumen. Solo. com. p̄beant sub istis

Arguit.

**Noia signi
ficātia res
humidas**

Arguitur

**Noia fūctia
semē terre.**

Arguitur

De heteroclitica declinatōe

^{i. plēz nūcz} ^{s. decliatio} ^{scz noia}
Raro plurale dat quinta tibi; nisi sint hec
Progenies et maneries dic materiesqz
Res pariterqz dies acies facies speciesqz
Dic q noia ante decliatiois raro hnt plēz nūcz. vt fides spes c. nisi
ista q ponūt in textu. qz illa hnt plēz nūcz.
^{plēz nūcz} ^{illa noia}

Raro plurale vult par et sanguis habere

Dic q ista duo noia. s. par et sanguis raro hnt plēz nūcz. Et vñ raro
qz aliqñ inuenim? sanguis in pli nūcro. vt i euāgelio. Qui n ex sanguini
bustē. Et i ps. Miserere mei de. Libera me de sanguib? rē. **A**rguit.
sunt multo plā noia carētia pli nūcro qz h ponūt. qz text? ē insufficiens.
Probat pmo Aer sol pōr? cu mūdo fiscus et etter. Et sim? fum? s?guis
pukis qz lim? **P**reter em ista mas. q sunt etiā multa sci generis. **A**nde
fama fames lux vita fides par gla tell? **A**qz salus latex sif? bum? atqz
lues mors. **I**ndoles et sololes. plēzqz iuuenta iuētus. rē. **E**tiaz sunt aliq
neutri generis. vt virus nil. nihil. nū. rē. **S**olo masculina noia cō
pōdūt s? sanguis. feminea s? hoc nōse par. et neutra s? illis nomib? vul
gus et pelagus.

Arguit.

^{i. neutri q} ^{s. nūcro} ^{illa duo noia}
Neutra facis sine plurali vulgus pelagusqz

Dic q hec duo noia vulg? et pelag? neutri generis carēt pli nūcro. **E**t
si qñqz reperiūt in pli. tūc sunt generis mas.

^{i. nō facio a tell?} ^{ab bum? plēz nūcz}

Nescio telluris vel humi plurale geluqz

Dic q ista noia. s. tellus telluris. bum? bumī. et gelu indecliable carēt
plurali numero

^{neqz h nomē i. alii regle repugnans i. regula declinare}

Nescit ador nozme cōtraria nozma mouere

Dic q h nomē ador neutri generis ē indecliable. pp? repugnantiaz
duaz regulaz. vide in expositōe vocabuli.

^{i. aptote forme}

Aptota neutra tene pus et fas irqz nephasqz

Dic q ista noia in textu posita. s. pus et fas ir et nephas sunt neutra et
aptota. i. sine casu. qz nō variāt de vno casu in aliū

^{i. casum} ^{nō facit h nomē in abltō.}

Obliquū de se nō format fors nisi forte

De heteroclitica declinatōe

¶ Dicit q̄ h̄ nomē forte fci q̄ nō format aliquē obliquū de se nisi forte i
ablō. **¶** Itē alia noia bñtia solū abltm̄ s̄ isto comp̄dūt. vt spons sp̄. **mas**
te. virus viru. lz meli? p̄ pueris essent erp̄ssa

H̄ nomē .i. p̄ oēs casus. H̄ nomē i dtō r̄ abltō

Tales declino nec dat tibi nisi tabo

¶ Dicit q̄ h̄ nomen tales declinat p̄ oēs casus. vt nō hoc tales. ḡtō b?
tabis. dtō huic tibi. r̄. **¶** H̄ hoc nomē defectiuū tibi nō h̄z aliq̄e casuz.
nisi tabo in dtō r̄ abltō.

H̄ nomē variat scz decli° .i. solū i plī nūero

Alia declinat tibi tertia nec nisi plura

.i. scia decli° .i. pluraliē variat illa noia

Ipsaqz plurales declinat mema manes

¶ Dicit q̄ ista tria noia illa mema r̄ manes sunt tertie decliatiōis et t̄m̄
pluralis numeri.

.i. declinem? .i. t̄m̄ H̄ nomē

Bicanus p̄ceres pluraliter atqz penates

ista noia h̄ posita carent singulari nūero.

Hec nisi plurali tenebras aut exta notant

Arma vel insidias artus sponsalia iūgas

Diuitias nuptias induciasqz minasqz

¶ Dicit q̄ ista noia scz p̄ceres penates tenebre exta arma diuitie. r̄. ca
ret singulari nūero. qz variat pluraliē t̄m̄. r̄ h̄ sm̄ vsū. Vide in expositōe
vocabuloz. **¶** Arguit. sunt multo plā noia q̄ h̄ aletader ponit. ḡ r̄. de

neutris vt genitalia virilia. de masculis vt alpes fascēs dolores. de femi. **Arguitur.**

nimis vt illis ebre decie ereq̄e. **¶** Solutio. cōp̄cedūt s̄ istis
H̄ nomē i plī .i. dicitur i singulari .i. nō declinat

Cornua mutat s̄ cornu nō variatur

.i. regulā .i. tenebis .i. similit̄

De genib⁹ veribus normā seruabis eandem

¶ Dicit q̄ ista noia scz cornu genu r̄ veru nō variat in ēminatiōe i singulari.
s̄ in plurali declinant p̄ variatiōem ēminationū

.i. ntō et vto

De nece deqz prece dic q̄ rectis caruere

Prumistatqz dapem socia vice iungis eisdem

De heteroclita declinatōe

Dicit q̄ ista noia in tertu posita carent p̄mis rect. i. nō r̄ vtō. et illis sociab̄ dapis r̄ vicis. vt patet in versu seq̄nti.

Vis vim vi qz dabit neutro plurale tenebit

Dicit q̄ h̄ no^{is} vis i singulari nūero hz solū vim i actō r̄ vi i abltō. sed in pl̄i declinat̄ p̄ oēs casus. vide circa vocabula. Itē vis caret singulari nūero r̄ vtō r̄ hz in plurali nūero vires r̄ virib^{us} in abltō r̄ hz oēs casus in plurali numero

Plus neutrale facit: nec dat primo nisi pluris casum plurale dat quēlibet et genus omne

Dicit q̄ h̄ nomē pl̄i ē neutrale in singulari r̄ solū hz pluris in gō. s̄ in pl̄i ē ḡ ois r̄ declinat̄ p̄ oēs casus. vide latius circa vocabula.

Arguit. Plus hz q̄nqz casus in singulari nūero. s̄ iste text^{us} est falsus. Antecedens p̄bat. qz pl̄i d̄i in nō actō r̄ vtō. et pluris in gō. Solo. text^{us} intelligit̄

Replica quantū ad diuersas f̄inatōes q̄s solū hz in duob^{us} casib^{us}. Conf^{us}: nō hz pluris in gō s̄ in nō. qz dicit text^{us}. Nec dat p̄mo nisi pluris. Sed per p̄mū intelligit̄ n̄tis. Solo. p̄mo capit h̄ adverbialiter. vel si capit noial̄

Laurus ter tūc ḡtis d̄i p̄mus inf̄ obliq̄s. Ista solēt q̄rta. I Laurus ri. vel laurus us ui. vel laura re. ē q̄dā arbor q̄ nūq̄ viriditate deponit ex c^o fo-

lyis r̄ ramis s̄iūt corone: q̄b^{us} victores solēt coronari i signū laudis. Itē laurea capit etiā p̄ corona facta ex lauro. Quondā dicebat laudea. sed mutata est d̄i r̄ d̄i laurea s̄m̄ Augustōez r̄ Britonē.

Pinus Itē querc^{us} prius expositū est. Pinus d̄i arbor. q̄ alio noie d̄i picca. qz desudat picez

Itē pinū d̄i fruct^{us} hui^{us} arboris. Itē pina est fames: s̄ pinna est superior r̄ extrema ps turris vel eccl̄ie acuta. etiā est acuta ps i dorso pisciū. vñ?

Ficus. Pars piscis pinna. vel tēpli ps sit acuta. Pina fames. pin^{us} arbor pinum qz fruct^{us}. Itē cornus saq̄ expositū est. Ficus s̄ arborē vel fructū arboris. r̄ hz pl̄a significata vt dicitū ē. Et est p̄rouerbia inf̄ grāmaticos d̄ h̄ noie. vñ Grecin^{us}. Est ficus morb^{us} est ficus fruct^{us} r̄ arbor. Pro tribus est q̄rte gen^{us} est variatio ptis. D̄i h̄ ficus p̄ morbo: p̄ reliq̄s hec. Ex his

verbib^{us} vult grecin^{us} q̄ ficus p̄ omib^{us} trib^{us} significat̄ est q̄rte declinatōis et q̄ gen^{us} ei^{us} solū variat. Alij t̄m̄ dicūt q̄ ficus est scōe declinatōis q̄n s̄ morbū. Et pp̄ h̄ Grecin^{us} recitat̄ pulcianū q̄ reprobat̄ cecilianūz in isto dicēs. Hinc p̄scian^{us} ait dicēs ad cecilianū. Cū dixi ficus. rides quasi barbaraverba. Et dici ficos ceciliane iures. Dicim^{us} has ficos q̄s scim^{us} in arborē nasci. Dicim^{us} ficos ceciliane tuos. Itē Alexander videt̄ sequi cecilianū mag^{is} q̄ alios. vt patet in textu. Et d̄i ficus a secundus. quia

Cholus illa arbor tam fecūda est q̄ bis aut ter fructificat̄ in anno. Cholus colī masculini generis est fel. vel aliquod intestinū per quod fiunt egestionēs. Unde venit cholīc^{us} a um. patiens infirmitatē que dicitur cholica. proueniens ex vento sitarib^{us} re tenē. Et a chol^{us} venit cholera. id est. effusio fellis

De heteroclitā declinatōne

Et est cholera quidā humor de quattuor humorib⁹ in corpore. que sūt sanguis cholera. melancolia et flegma. Item melancolia dicit cholera magna. Unde melancolicus in quo dominat melancolia sicut choleric⁹: i quo dominat cholera. sanguineus: in quo dominat sanguis. flegmatic⁹ in quo dominat flegma. Item colus us ui. vel colus li. sine h. dī rota femina. vel instrumentū quo nent femine. vñ versus. Est intestinum cholus. colus est mulierum. Item est differentia inē colo is. ere. colo as. are. et abltm casum ab his nominib⁹ colus et colum. An versus. Rus colo. filo colo. colo liquentia colo. Et est sensus. ego colo. i. aro rus. filo. i. ego facio fila. colo. i. tali instrumento. et colo. i. distillo liquentia. i. humida. colo. i. tali instrumento. Item colū et colariū dī instrumentū p qd res humida fluit. scz mustū vel lac vel litiuū. vñ? Est ancilla colum: penetrat res humida colū. Dom⁹ eyn buh. vide s. Est tom⁹ trecteta semp q pane repleta. Item penus. i. cellariū eyn keller. vide s. Item lacus s̄ expositū ē

Catus us ui. est modulatio vocis. Item cant⁹ ti. dī curuata ligni cui ra dī trāseūtes a rota infigunt. qd lignū calcat terras. Et sic silicudinarie frustū panis dispositū ad modū illi⁹ curui ligni dī cant⁹. vñ? Est vocis cant⁹. est curuatura rotūda. Est frustū panis curuatū sit tibi cant⁹. Do pmo quartā. reliqs̄ donādo scdam. Item cer⁹ pus expositū ē. **O**rt⁹ ui. est idē q ascēsus vel natio. s̄ ort⁹ ti. est locus vbi crescūt olera. An⁹? **N**atio tus. ort⁹. olus ti. pcreat ortus. Item **O**rtus tus solis. ortus ti. pcreat ol⁹. **I**tem bec noia pōcta pōit **G**recisim⁹ s̄ certo numero. vñ. Noia bis quq; dic q̄rte siue scde. **L**aur⁹ cū quere⁹ penus cornusq; domusq;. Et culus et ficus cant⁹ vel cerus et ortus. **N**ūq; pma suū. s̄ mutāt vltia sententiō. s̄ sp manēt eiusdē significati. s̄ vltia posita i vltio versu mutāt sententiā s̄m aliā et aliā declinatōnes. Et intelligi dī p̄t specus sub penus

Cera sugū limus. **S**incerus a um. vel h et bec sinceris et h sincere dī a cera qd est grossum remanēs ex sauo mellis. t. wach. s̄. et sic sincer⁹ vel sinceris dī quasi sine cera. i. sine mollicie: flexibilitate. vel immūdicia. et sic est idē q p̄stans vel firmus. purus et sine vitio. vñ **B**rito. Sinceris vel rus capit atq; notat bene firm⁹. **C**ōstās nō fragilis nō flexibilis neq; mollis. Est necnō mūdus purus qz nec vitiosus. Et dicit **D**uguntio q siue declinet penes scdam declinatōem siue penes tertiā. semp producit syllabā mediā. Sed **B**rito dicit q a noie cera dicitur sincerus vel sinceris media. p̄ducta. sed ab hoc nomine caries ei. quod idem est q putredo dicitur sinceris vel rus media correpta p eodem significato. An. **S**incerus a carie. sincerus sit sine cera. Et huic dicto p̄cordat autor **G**recisimi dicens. vnde. Res est sincera. res sinceris est qz dicta. Et cum predictis sincere signat idem. **D**iuersum tñ ē ab eis in origie sp. Huic caries. huic cera caput. purū s̄ vitūq;. Item **C**atholicon dicit q semp mediā debet

Catus tus
Cantus ti.

Ortus.

Notandū.

Sincer⁹ a ū.
Sinceris h e

De heteroclita declinatōe

produci. et q̄ nō dī q̄si sine cera. vel sine carie p̄ cōpositōez. s̄ solū p̄ etymo
logiā. cōponit̄ em̄ a syn qd̄ ē con z cere qd̄ est salue. z dī syncey q̄si ex ro
to saluū z sine macula. **Q̄n̄ qdā.** Res ē sincera res sinceris q̄z pura. **Q̄n̄**
horati? Sincere nisi vas q̄cqd̄ infūdis arefcit. **Q̄n̄ virgili?** S̄b̄edit sincere
re foramib⁹ q̄z liq̄t. **Q̄n̄** Jugū ē equocū. **P̄rio** s̄ colles mōtiū **S̄cdo** s̄ an
tēnas nauis. **Itē** antēne az. vel antēna s̄ lignū trāsfuersū i sūmitate veli
p̄ qd̄ cū ceteris cordis velū dirigit ad altitudinem mali **Vel** dicūt funes
nauis q̄b⁹ velū regit. **Tercio** s̄ vinculū vl foramē circūdās collū. qd̄ alio
noie dī colūbar. vt ibi. **Colūbar** collū vinculū colliq̄z foramē. z sic capif
silicudiariē. p̄ illo qd̄ apponit̄ collis tōū vt sil' trabāt currū l' ararū. vñ?
Sūt iuga mōt. sūt iuga nauis. sunt iuga collū. **Itē.** Colles antēnas collū
bar significabit. **Itē** iuger eris. vel iugey ri. est spaciū ēre qd̄ vñū ara
trū p̄t in die arare. s̄ ducētoy q̄dragita pedū in lōgitudie. **Itē** h z bec iu
gis z h iuge. i. pennis p̄petu⁹ vel pleuerās. s̄ iugū ē on⁹ qd̄ portat tos: vt
dictū est. **Itē** iugū corripit p̄mā. s̄ iuger z iuge pducūt. vñ? **Iuger** fra:
iugū tos portat. iuge pennie. **Itē** h z bec pennis z h ne. i. p̄petu⁹. z scribit̄
sine b. qz dī a p z ānis. **Itē.** **Arpers** esse iugū veneris neq̄ p̄ce iugū ibi p̄
mū ē gūs a iugū. scdm̄ ē abltis a iugū. **Itē** a iugū v̄it b̄yug⁹ a ū. vl b̄yū
gis z b̄yuge. q̄si bina iuga portās vel bis iugat⁹. z sic b̄ capieōrnā v̄rozē
post aliā dī b̄yug⁹. vel q̄ capit v̄rozē q̄ p̄us habuit maritū. z sic dī b̄yug⁹
q̄si bis iugate iūct⁹. q̄ alio noie dī bigay⁹. a bis z gama mulier. **Item**
trijug⁹ vel trijug⁹. q̄si triplici iugo iūct⁹. **Subiugus** vel sb̄yugis. i. sb̄ iugo
seruicū post⁹. **Q̄n̄** **Lim⁹** est imūdicies ēre puta lubricitas luti. **Q̄n̄.** **Q̄n̄** fer
cū lim⁹. cū res v̄lissīma sim⁹. **Unde** sup̄bim⁹ ad terrā ēra redim⁹. **Et** in
de dī sb̄lim⁹ vel sb̄limis adiectiue. i. nobil' vel alt⁹. **Et** dī sb̄limis p̄ s̄rim
qz nō sb̄ limo p̄nit̄ s̄ a limo elcuat⁹ est. **Item** cōmuni⁹ dicitur sb̄limis.

Q̄n̄ **Anim⁹** est equocū. vñ. **Est** anim⁹ ratio. sapiētia. vita. v̄lūtas. **Est** vir
tus. aia. sp̄s. dispositio cura. **Impet⁹.** ingenū. p̄ponit. p̄sulit. audet. **Co**
gitat. z iustit. p̄concepit atq̄ futura. **Itē** anim⁹ cōponit̄ cū magn⁹. z dī
magnanim⁹ a ū. vel h z bec magnanimis z h magnime. i. impetrit⁹. in
trepid⁹. magnū habēs animū. **Itē** anim⁹ cōponit̄ cū pusill⁹. et dī pusil
lanim⁹. i. timid⁹ parū habēs animū. **Exanimis** capif p̄ territo. z exani
mus. p̄ mortuo. **Q̄n̄** **Colus** pus expositū est. **Et** dī instim q̄ nent femine.
Et ab h noie colus. z ab h v̄erto colo dī columē. i. forritudo vel alacritas
Et inde dī incolumis z incolume. i. forz. z alacer. **Vel** dī incolumis s̄m
aurozē istū ab in qd̄ ē h̄ vel sine. z col⁹ q̄si sine colo. i. sine tali baculo vel su
stentam̄to. **Et** ponit̄ ibi in nō puatiue. s̄ augmētatiue. vt incolumis. id ē
valde forz. nō egēs sustentam̄to. **Itē** armus mī. idē est q̄ bumer⁹. **Ar**
mus cōmuniter dī bzutoy: z bumer⁹ hoim. vñ. **Est** armus bzutis bume
rus rōne fructis. **Q̄n̄** armus sepe attribuit̄ hoib⁹. **In** arma oz. qz arma
ponit̄ in armis. i. in bumeris. c. wapē. **In** incerm⁹ vel incermis z h incerne

Iugum

Limus

Animus

Colus

Armus

De heteroclita declinatōne

q̄si nō armat. vnge wap̄t. Unde q̄dā. Nil valet in bellis vir inermis. et absq; libellis. **C**leric⁹ est inue⁹ lz ingenio sic q̄cut⁹. Itē ponit dñā inē armis ablti casus ab arma ⁊ ab armus. vñ. Jure vacās armis sit hō satis improb⁹ armis. i. q̄ vacat ⁊ intēdit armis debet de iure esse improbus. i. for⁹ armis. i. in bumeris. **B**acul⁹ est equocū. vñ Jo. de gar. Pastoris reginē. demon. frena ptās. Solat. gaudet. sustinet. ⁊ comedit. Itē **M**ō p̄ditōes baculū q̄n ponit p̄ sustētamēto. vñ. Sū decor i maib⁹. sustento senē. rego gressus. Sū terror canib⁹. batrat me p̄ duce festus. Itē a baculus dī bacillus diminutū. i. puus bacul⁹. vñ. Qnū significat bacul⁹ bach⁹ ⁊ bacill⁹. Itē ab h̄ noie bacill⁹ dī imbecill⁹ a h̄. ⁊ imbecillis ex h̄ le. q̄si sine baculo siue sustētamento viriū. ⁊ est idē q̄ debilis vel fragilis. **N**ozma. i. reglā. ⁊ inde vit enozmis ⁊ h̄ e. q̄si ext nozmāvel sine reglā scz turpis grossus ⁊ irregularis siue exler. **M**eruis dī viculū ⁊ iūctura m̄broz. Etā ponit q̄nq; p̄ q̄dā tormēto q̄d dī alio noie cipp⁹. teu. cyn stock. ⁊ est infirm⁹ q̄ reoz pedes reitringūt. Et dī cipp⁹ q̄si capies pedes. vñ. **N**eruo torq̄ris in cippo q̄n teneris. **S**ēbraq; firmāt neruis q̄b ossa ligāt. Itē ab h̄ noie neruis inq̄tū iūgit ad inuicē ossa in cozpe dī eneru⁹ a h̄. ⁊ pot⁹ h̄ ⁊ h̄c eneruis ⁊ h̄ enerue. i. debilis effeminat⁹. q̄si siue neruo nō h̄ns posse i inēbris. **F**renū pus expositū est. Et ab eo dī effren⁹ a h̄. ⁊ h̄ ⁊ h̄c effrenis ⁊ h̄ e. i. nō frenat⁹. dissoluit. retelivis vio lētus ⁊ indisciplinat⁹. **C**leo es. ere. i. gloriari vel in. linare. Et p̄ scdo significato dī inde cliuus ut. idem q̄d collis siue descēsus mōt. Et inde decliuis a h̄. ⁊ h̄ ⁊ h̄c decliuis ⁊ h̄ e. i. deozlū de. linat⁹ vel nō alt⁹. ⁊ p̄cliuus a h̄. i. redinat⁹ ad descēsum. **P**luralē nūez. **I**tem septē sunt noia metalloz. i. auz. argentū stannū plūbū cupzū calib⁹ ⁊ ferrū. ⁊ istis **I**tem addit tria. scz es electz ⁊ auricalcum. vñ. **N**oia signat. sic dico cuiusq; metalli. **A**rgētū plūbū stannūq; calib⁹ h̄ cupzū. **D**ic aurical. ū ferrū gūmi sil auz. **E**s ⁊ nō plā lector dic esse metalla. **F**errū inq̄tū p̄ metallū caret plī nūero. h̄ aliq̄n repit̄ poni p̄ re facta de ferro. Et sic dī equ⁹ est libferrat⁹ q̄tuoꝝ ferris. vñ. **F**errū materia sit ferrū materia. tū. **P**lem nūez retinet p̄ materiato. **I**tē es q̄nq; capit p̄ q̄libet metallo indifferēter. ⁊ sichz plēz nūez. etā q̄nq; capit p̄ pecunia. **H**ed q̄n est nomē specificū metalli tūc caret plī nūero. **M**etallū nō caret plī nūero. qz est nomē generale ad oia metalla. **I**tē auroꝝ notant̄ di. it. raro. qz aliq̄n reperit̄ h̄c noia p̄dicta posita in plurali nūero fm̄ artē. lz caret fm̄ vñ. **E**quoz vnda fretū. **E**quoz s̄ expositū ē. **Q**nda ē p̄pe aq̄ fluēs. ab eo is ire. ponit tñ gñalit̄ p̄ omī aq̄. vt pz in mult̄ locis sacre scripture. **F**retū. i. mare. ⁊ dī a ferueo. qz feruet in sapore. p̄p̄t salēdiz. **V**el qz de nocte videt̄ feruere ⁊ ardere. **V**el dī a fremo qz videt̄ fremerē i tēp̄statib⁹. vt ista **D**are s̄ expositū est. **D**el s̄ expositū ē. q̄re.

Baculus

Enozmis. Meruis

Eneruis. Effrenus

Cliuus.

Noia metalloz

Ferrum

Es.

Notandū

Qnda

Fretum

De heteroclita declinatōe

- L**ater dicitur vno modo vinum latens in visis. Alio modo dicitur nimpha. id est aqua latens in visceribus terre. vnde in Grecismo. Equo cevinum quod later et limpha vocatur. Est idcirco later vinum quoniam later vna. Limpha later idcirco quoniam tres later imo
- V**inum vno dicitur vinum per etymologiam a vitis tis. et nascitur vinum. quasi in vite natum. Vel dicitur vinum a vico. quod vincit membra hominum. scilicet cum inebriantur. Et a nomine vinum dicitur villum primum vinum. quasi vile vinum sive non valens. vnde. Qui mihi datur villum mala passio torquet illum. Quat in eternum quod dat mihi dulce falernum. Item falernum dicitur optimum vinum quod crescit in Campania circa quedam montem quod dicitur falernum. Item merum dicitur vinum non mixtum et purum. vnde. Quod natum vite sic vinum dicitur esse. Dicitur inde merum quod nil sit aqua sibi mixtum. **P**oculum dicitur drank. vel dicitur vas cuius bibitur. vnde. Pocula sunt potest dicitur pocula vasa. **F**ons est eyn brun. et dicitur fons a fuisse. quod fudit aqua et rivulos. In fontana est. per eodem. Item a fons dicitur fontana. ubi habitas iuxta fontes per quos ad fontem. Item fonticulus per fons. Fontosus. id est plenus fontibus. Item versus. De mane montes dicitur sero visis. Item fontes. Item flumen et fluvium sunt synonyma. et veniunt a fluo id est ere. quod fecit aqua fluentes. vnde. Vinum docto. laicum de fluio potest. **M**er mensuratum. Item mensuratum. Item res mensurata mensurabilis dicitur quod reddit per mensuram. Item res mensurata dicitur quod reddit per pondus statera libra. et dicitur a pecto id est ere. quod habet pectus in se. et per trutinare dicitur ponderabili et piper crocatus. Item thus per se. Crocus saffraen. Ceruisia vnde dicitur quod sit per se. Dico metum est potest ex aqua decoctum et mellemixtum. Item lac per se. Oleum et olium. id est oly. Item nectar et claratum id est fecit. ut super.
- O**rdea frumta. Item ordeum est quedam generum frumeti frigidum et siccum prope gerit. et dicitur ab horreo esere. id est tiere. et prope ille horreus prope illi ex tiore rigescunt et surgunt. sic etiam ordeum horret in spicis et aristis suis. In horreum eyn schyr locum in quo ponunt hordea. Vel ordeum dicitur ab ordie. quod ordeum ordinem querendum videtur hinc in spica. In ordeace ubi. Vel dicitur ab areo esere. quod cito arefcit et aridum est. et sic scribit sine b in p. **F**rumetum dicitur a fruor. quod precipuum est ad fruedum. vel dicitur frumetum. Item frumetum est eminens et summa pars gule sive gutturis per quam fruimur cibis et potibus. sicut frumetum est inferior pars. vnde. Gutturis est imum rumetum. sicut imum quod frumetum. In dicitur frumetum quod capit quoniam per quod liter semine in blato quod habet aristas quod fruimur per frumetum. id est per guttur. Aliqua frumetum dicitur triticum. eo quod precipuum in blada. **S**iligo rogken. media correpta fei quod siligo media producta mas. quod siliginum panem. Item siligine ubi. id est de siligine factum vel crum. Item si bonum sit siligo veniet tonus inde siligo. **A**uena habet. In auenula prout auena. quod auide et cito videtur crescere. **T**riticum vocatur. et dicitur a trita. eo quod purissimum tunc dicitur terit. In tritice ubi. id est. Faba eyn ton. et dicitur quasi vaga. a faga grece quod est comedere latine. et est tonus cibum esurientium. vnde. Dulces esse fabas facit esurientes tibi crudas. **D**elo. id est pepo. et est melo fructus artorum herbarum in Lombardia multum sanus. quod vnde logobardi suauiter habet saporis. Item origo istorum emioz melo et pepo est latinis factum incerta. Item in expone emioz arabicoz dicitur melon vidus et cucumer sarracenicus.

De heteroclita declinatōe

Citrullus? ē qđdā legumē. t. ryp od klcberē. r. dī citrull? qđ citrill? Itē Citrullus.
citrill? ē ciuitas qđā vbi abūdat h legumē citrull? Far cōit capie p fa Far
rinave dictū ē. Itē brito dīe q far p̄r dīci qđlibet legumē c? gna sut ma-
loza q̄ gna tritici. r. ponit sepe p tritico. h bug. vult q ē spēale legumē. s. Pīsa
spelta. Itē pīsa l'pīsu ifra dīcet vide ibi. Lupin? ē qđdā legumē c? folia Lupinus
dū lup? gdit sup ea sonū faciūt r lupū terrēt r fugāt. Itē lupi? a ū dī cē
adīectīe. i. lupo filis i opb? l' de lupo crīs. vñ? Mobile l' fixū nos dīa? cē
lupin? Mobile cōporat lupū. semē reliquū dat. Acies tria s̄. Prio s̄ Acies.
dīspōitōz turte ad tellādū ordiate. ita q i anteriori pte turte ponit vñ?
hō. tūc duo. tūc tres ē. r sic illa anterior r acuta ps turte dī acies. Scdo
dī acuta ps gladij sive cultri. Tertio ē s̄bilicas visus i oculo ad speculā-
dū. vñ Jo. de gar. Armis tellat acies. scidit speculat. Itē Est acies telli.
cultelli. visus ocelli Itē ocell? .i. pu? ocul? An i auroza. Spōsa colūbinis
sine felle potit ocell. Facies ci. i. vult? us ul. eyn angelicht. Et dñt. qa
facies iporat dīspōez nafale pmanētē r imutabilē. h vult? iporat dīspō-
itōez accētalē r trāsēntē. Itē ver sus Est facies testis q̄l intrinsec? eitit
Itē Gultu tal' eris q̄ha mētē geris. Nescio telluris l'bumi. Itē tell? Cellus.
ē fra frugifera q colit' tarat. Et dī a tolero. qz tolerat. i. sustētat oia gna
Gel dī a collo. qz extollit nosi alci. Hum? dī fra hūidar a q̄sa n fructi-
fera. qz s̄b aq̄s sita ē Terra dī a tero qz terit' pedib?. An metra dñālia
ibi. Et q dāt tell? rē. Itē ab h noie hum? dī humo as are. r ponit p sepli-
re r humo tegere. An dñt humoz aris. passiuū. r humoz noⁿ s̄bstantm
An? De fret q humoz. n fret qd tenet humoz. Gelu s̄ expositū ē. Et Belu
dī a ge grece qd ē fra latic. r ligo q̄si ligās fra In gelid? a ū. frostig An
qñ est gelu. tūc dī aura gelida rē. Ator ē pigucto farine. r vit ab h ver-
to ator. qz ex eo fit hostia. s̄b c? s̄p atorat rps. Itē ator ē nomē neu-
tri g. r ē indeclinabile. ppē duas reglas s̄bīnuicē in grāmatica repug-
nātes. g oportet q vna cedat alteri: s̄ ambe cassent. Pria regla ē q noia
feminata in oz neutri g corripit ozis in gō p illā reglāz. Neutra qz ca-
stor. Scda regla ē q noia finata in oz venictia a verb emiat' i oro. pdu-
cūt o in gō vt color ozis. odor ozis. g h nomē ator qz ē neutri g debe-
ret corripe o in gō. r qz vit a verbo i oro. s̄ ator. g deberet pducere o i
gō. h quia nō potest siml' r semel bīe ozis pductā r correptā. g manet
indeclinabile. vñ? Dñt ator geminis indecliabile cauf. Quodlibz oz
neutr' sibi postulat o bzeuari. S cū descēdit a verbo qd fit in oro. Pro-
ductā petit o. quā verbū fūat ator. Sico. pducī. sic debuit o bzeuari.
Sed quia nō potuit indeclinabile mansit. Aptota neutra tene. Aptota s̄z
Item aptota forma est que nō habet nisi vnam terminatōnem r vñū
casum. Et dicitur ab a quod est sine. et protos casus. quasi sine casu.
vt pus. Donaptota forma est que non habet nisi vnam ter-
minatōnem. et potest flecti per omnes casus sub illa terminatōe. vt

Citrullus.
Far

Pisa
Lupinus

Acies.

Facies

Cellus.

Humus.
Terra

Belu

Ator
Notandū.

Aptota s̄z

Donaptota.

De heteroclitica declinatōe

neq̄ ir fas. **Uñ?** Aptota nō p̄tes p̄ casus flectewces. Quēq̄ monap-
totā sūt. p̄ casus flectē p̄nt. r̄ dī a monos qd̄ ē vñi r̄ ptotos casus. **Itē**
Diptota diptota forma est q̄ declinat̄ p̄ duas fīniatōes. r̄ sic fors r̄ tabi dicitur
Triptota diptote forme a dya qd̄ ē duo r̄ ptotos casus. q̄si duos hñs casus. quia
fors n̄ hz aliq̄e obliquū nisi forte. r̄ tapi hz tato. **Itē** noīa triptote for-
Tetrapkota me sūt q̄ tres hñt fīniatōes. a tris qd̄ ē tres. vt scānū traiectū **Itē** no
Pētapkota mē tetrapkote forme est qd̄ hz q̄ttuoz casus diuersaz fīniationū. r̄ dī a
tē qd̄ ē q̄ttuoz vt spes r̄ fides. **Itē** noīa pētapkote forme sūt q̄ hñt q̄-
Exaptota q̄ diuersas fīniatōes. r̄ dī forma pētapkota a pēta qd̄ ē q̄nq̄z ptotos ca-
Notandū. sus r̄. vt iohes **Itē** noīa exaptote forme sūt q̄ hñt sex diuersas fīatōes
vñvñ? **Itē** noīa aptote forme capit aliq̄n large. s. p̄ illo qd̄ s̄ vna fīni-
atōe variat̄ p̄ diuersos casus. r̄ sic noīa aptote forme r̄ noīa monapote
forme coīcādūt. r̄ h̄ cōis tenet̄ in vsu. qz rarissime iuenit̄ aliq̄d nomē ita
indeclīabile q̄n h̄eat plēs casus s̄ vna fīatōe. qz h̄ nomē pus reperit̄ in
plurib? casib? **Dus** nomē indeclīabile ē putredo vel isirmitas q̄ reddūt
hoīez putridū. **Sz** pus puris fēi q̄ noīa declīabile dī custodia co q̄ pur r̄
mūdū custodiat̄ r̄ retineat. vñ? **Dus** p̄ putredo nō declīabile creto **Dus**
declīat̄ custodia q̄ vocat̄. **Fas**. i. licitū. r̄ v̄it a facio cis. **Uñ?** p̄ positōz dī
Uñ? nefas. i. illicitū. q̄si n̄ fas. vñ? **Scādala** ferre nefas. hōs tibi dicere sit fas
Uñ? **Itē** dī palmaman? s̄ p̄r dī ignis. vñ? **Si** p̄r conis i ir p̄r i ir nō ir v̄it
i p̄r. **Itē** **Si** p̄r conis i ir. p̄r i ir qz p̄forat̄ ir p̄r **Fors** ē fēi ḡ r̄ hz solū
vñi obliquū. s. forte. **Et** capit̄ q̄nq̄z p̄ fortuna. r̄ sic iuenit̄ positū
p̄ aduerbio cūc̄? **Aliq̄n** capit̄ p̄ puidētia dīna. vt i isto metro. vñ. **Hēbī**
level forte nil patrat̄ sine forte. i. nihil impetrat̄ nec forte nec debile sine
dīna puidētia **Tates** nō ē nomē heteroclitū. qz declīat̄ p̄ oēs casus. et
ponit̄ h̄ solū ad dīnaz h̄ noīs tabi ḡti casus qd̄ solū hz dīm r̄ ablem vt
Tato. r̄ s̄ḡnt idē tabi r̄ tates. qd̄ā tñ faciūt dīnaz. vñ. **Tates** putredo stil-
lās de corpe viuo. **Corpe** nō viuo stillat̄ tabi sine tato. s̄ illa dīna nūc̄ n̄
suat̄. s̄ capit̄ vñi p̄ reliq̄ indifferēt. **Tates** v̄it a tabeo es cre. i. putresce-
re. **Et** dīnt tates nomē r̄ tates verbū r̄ tato r̄ dato. **Uñ.** **Uñ** sup̄le tates
Notandū. cū sis nisi putrida tates. **Dūera** plā dato. fac q̄ viuā sine tato **Uñ?**
dū est h̄ diligēt̄ q̄ sex modis vel ex sex causis noīa deficiūt i fīniatōib?
Prīo ex casu. i. pp̄ coīcīdētia vocis. s̄ fas n̄ hz facis. qz coīcīderet cū h̄
verbo facio. qd̄ hz facis i scda p̄sona. **Secdo** deficiūt pp̄ repugntiā dua-
rū reglar̄ ad imicē. sic h̄ noīa adoz. vt dicit̄ ē. **Tertio** pp̄ r̄pugntiā soni.
s̄ cursoz n̄ format̄ de se nomē fēi ḡi it. qz repuḡt in sono. q̄ diceremus
curstrit. **Quarto** ex natā. sic h̄ noīa duo r̄ tris ex natā carent̄ singulari
nūero r̄ noīa p̄pa ex natā carēt̄ plurali nūero. **Quito** deficiūt ad enitā
dū cathesitō. i. malū sonū. sic ardu? nō p̄r h̄ze p̄patm̄ ardui? pp̄ malum
sonū. **Secro** deficiūt ex vsu sicut nomia immediate i tertū p̄dicta. r̄ plu-
ra alia carent̄ plurali numero ex vsu nō tñ ex arte. vñ. **Casus** norma. so-
nus. natura. cathesiton. vsus. **De** sunt sex cause cur vox desistit ab esse.

De heteroclitica declinatōne

Alia sunt intestina rotūda circa renes. et dicūt ab ilios qd ē obuolue. **Alia**
re. qz ibi nos obuoluim? Itē raro repit̄ ile ilis i singulari nūero. et tūc s̄t **Ile**
materia p̄ma q̄ obuoluif̄ deyna forma in alia. Et qz materia p̄ma nō ē
cōgscibilis p̄ se. s̄ solū in ordine ad formā: ideo dicit̄ qdā bōxversus. **Di**
cere qd sit ile nō est multū puerile. Immo s̄bile dicere qd sit ile. **Ius ē**
ppriū nomē cuius scā regis troyani. a q̄ ciuitas troya dī ilium ilij. **Ande**
Dug **Ile** p̄ct̄ cūc̄. ilus rex. billa cib⁹ est. **Est** ilū ciuitas. **ilia** sūt boim.
Ite byle byles nomē grecū interpretat̄ silua latie. **Quidā** em̄vōcāt ma **byle**
teria p̄mā siluā. qz sic silua ē p̄ncipiū multoz edificioz. sic materia p̄ma
est p̄ncipiū omnium elemētōz et elemētatoz. **Ite** ab ile in q̄tū s̄t mate
ria p̄mā dī elemētū q̄si elemētū. qz ex ile. i. materia p̄ma. p̄ducta sūt q̄t
tuoz elemēta. et ex q̄tuoz elemēt̄ oia elemētata. i. omēs res nafales. pdu
cūt. **Denia** ium ibus. sunt. p̄pe muri ciuitat̄. et dicūt a munio is ire. i. **Denia**
defendere. qz menia muniūt. i. p̄tegūt et defendūt ciuitatē ab hostibus.
Et cōiter menia dicūt̄ supiores ptes muri. **Danes** et penates patent̄ s̄.
Et nec nisi plī **Tenebre** az. dicūt̄ p̄uatio luminis. vel aer n̄ illuminat̄. **Tenebre.**
tū aptus illuminari. **Et** inueniūt̄ tenebra bre. in singulari nūero s̄m arte
Et dicūt̄ tenebre vel tenebra q̄si tenēsymbra. **Et** extra erroz dicūt̄ **Extra**
intestina a verbo extis as are. i. esse. qz sine extis aial nō p̄t esse. **Et** dī ab
extire. qz p̄ extra creūt̄ egestionēs. **Un̄?** **Unguib⁹** accēdit tur⁹ et extra ra.
pit. **Ite** **In** feria sexta vita touis et suis extra. i. in sexta feria debet̄ vitare
extra touis et suis. i. porci **Arma** oz. t. wapen. et dī ab arm⁹ m. i. bumer⁹ **Arma.**
qz arma p̄cipue ponūt̄ sup̄ armos. i. sup̄ humeros. **Item** armo as. are. i.
arma induere. **Et** nō dīnaz inf̄ arma nomē et armaverbū impatiui mōi.
vñ. **Accipias** arma qz te velociter arma **In**sidie az. t. argēlyst. et dicūt̄ **In**sidie
insidie expectatōes occulte ad decipiēdū. **Et** venit ab h̄ verbo insideo cre
i. insidias ponere. **In**sidioz aris. idē. **Artus** artuū dicūt̄ mēbra ab ar
to as. are. qz artant̄ adinuicē p̄ nervos. **Sz** h̄ noie vitimur sepe in singu
lari nūero. vide s̄ **Sposalia** dicūt̄ dona q̄ spōsus dat̄ sponse in signum **Sposalia**
matrimonij. et venit a verbo spondeo es ere. qd s̄ p̄mitte. **Ite** totalicuz
idē est q̄ sponsalia **Diuitie**. i. opes. t. rychtum. **Un̄?** **Diues** diuitias nō **Diuitie.**
p̄gregat̄ absqz labore. **Nō** tenet̄ absqz metu. n̄ p̄dit̄ absqz dolore. **Et** ali⁹
Diuitys pleni sunt qdā mēc̄ egeni. **Nuptie** az. bzuloff. a nubo is. **Et** **Nuptie**
diffinit̄ sic. **Nuptie** sunt legitima copula duoz eiusdē nate sexu differen
tiū s̄b spe. plis generāde. **Inducie** az. i. treuge az. frystūtagod̄ geleyt. **Inducie**
q̄ ordinant̄ p̄ aliqd̄ tēp̄ s̄b spe pacis pcurāde. et qñ par nō pcurat̄ tūc di
cūt̄ inficie. **Et** inficie dicūt̄ negatōes pacis siue mēdacia. **Un̄?** **Dicim⁹**
inducias fore metas pacificādi. **Si** perskāt. si nō. dicim⁹ ificias. **Dine** **Dine**
az. traung. a verbo deponentali scz minor aris. s̄mino as are. s̄ ante se
ducere gregē. vñ. **Dū** grex minat̄ lup⁹ illi dente minat̄. **Itez.** **Qui** morit̄
minis copulabit̄ sibi tombis **Loznu** **Genū** et **Teru** sup̄ crepōta sunt
Horāduz qz istis noib⁹ scz necis et ceteris nō repuḡt bre int̄ et vñ

De heteroclitica declinatōe

Mecis
Precis
Dapis
Elcis

Vis
His

Plus

His

fm artē quis fm vsūm carēt. **I**te a verbo neco as are. qd s̄ occidēre. d̄ fm artē nec necis idē q̄ morib. **I**te a verbo deponētali p̄cor aris qd ē rogare d̄ fm artē p̄ter p̄cis. qd est idē q̄ rogat̄ us ui. **I**te a verbo do das dare d̄ fm artē daps dapis. i. cib̄. **I**te dapsilis d̄ ille q̄ libētē dat daps. vñ **A**tho. **D**apsilis intergū dū res et postulat esto. **I**te a vinco cis ere. d̄ vic vicis. i. alternatio. **I**n d̄ vicissim. i. alternatim vel successiue. **I**te vicari d̄ ille q̄ vices alie gerit. **I**te pla sunt cōposita de illo nomine vt vicecurat̄. vicepastor. vicecomes vicecomitissa. vice domin̄. **I**te a vice d̄ vicissitudo. i. alternatio. **I**n vicissitudinari. i. vice p̄tes. vel vice alteri gerēs. **I**te vis est nomē fei g. 7 decliat sic fm **A**lexandri. **H**is b̄ vis. actō hāc vim. abltō ab hac vi. **E**pl̄r n̄o hē vires. ḡto hāc viriū. d̄o his virib̄. actō hāc vires. vtō o vires. abltō ab his virib̄. **I**te h̄ nomē vis declinat tpe alexandri. 7 quib̄ vires plis nūeri nō formatur regulariter fm vocale declinatōem ab h̄ noie vis. tñ formatur irregulariter 7 fm significatōem. qz triplicat nomē plis nūeri d̄ h̄c singularez nūer. **P**rimo fm vocē tñ. vt opes bz in singulari nūero ops. **S**ecundo significatōe tñ. vt vires bz vis. **T**ertio voce 7 significatōe simul. vt p̄ces bz p̄. **Q**uāto dat vt ple. siḡtio vel dat vtrūqz. **S**ylloḡ cesariēsis. i. p̄iscian̄ dicit q̄ vires est nomē plis numeri indeclinabile per omnes casus carēs singulari numero. **E**tiam dicit q̄ h̄ nomē vis declinat in singulari p̄ oēs casus. 7 in pli numero solū d̄ in actō vim. **U**n̄. **R**ecto dat hē vis. b̄ vis. vīqz d̄o. **U**n̄ quarto. dat quāto vis. dic vi qz sexto. **U**n̄ in pli q̄rto. s̄ cetera tollo. **I**te q̄ tā dicunt q̄ alexander non vult in textu q̄ vis solū declinet in trib̄ casib̄. s̄ vult q̄ s̄ trib̄ terminatōib̄ declinetur p̄ oēs casus. et h̄ cōiter tenet. tñ tertus nō videt sic sonare. p̄p̄ regulari immediate precedētē. **I**tem plus in singulari nūero est q̄ neutri et bz in ḡto pluris. s̄ in pli nūero est q̄ ois 7 declinat p̄ omnes casus. **E**xemplū in singulari nūero. **A**ctō h̄ plus. ḡto huius pluris. actō h̄ plus. vtō o plus. **E**pl̄r n̄o hi et hē plures 7 hēc plura. ḡto hōz et hāz et hōz pluriū. datiuo his pluribus 7c. **D**icit tñ **A**ugustin̄ et **P**etrus helic q̄ plus in n̄o actō 7 vtō singularis numeri est q̄ neutri. s̄ in omnibus alijs casibus tam in singulari q̄ in plurali est generis ois. 7 h̄ mō in vsu n̄o cōmunit̄ tenet. **A**n̄ versus. **C**um p̄ tres casus neutz gen̄ obtineat plus. **C**asibus in reliquis obtinet omne genus. et d̄ in ablatiuo singulari plus re vel pluri.

Que q̄rit q̄ distribuūt r̄ferūtqz negātqz
 i. q̄stiuā i. distributiua i. relatiua i. negatiua
 scz noia caruerūt i. vtō
Infinita quoqz casu carere vocante

De heteroclitica declinatōe

Dicit q̄ ista noia q̄ querūt q̄ distribuūt q̄ rferūt q̄ negāt. r̄ q̄ infinita sunt carēt r̄to. Que querūt. i. quesitiua sunt. vt q̄s r̄ vter. q̄ distribuunt. vt alī alter. q̄ referūt vt q̄ que qd̄ qd̄. que negāt vt nemo null⁹. que infī nita sunt vt aliq̄s q̄ quicūq̄ non homo.

.i. distribuūt ē .i. pp̄as .i. des .i. collectiū ē h̄ nomē

Distribuit si vīm tribuas r̄ colligit omnis

.i. collectm̄ ē .i. nō pp̄e .i. locatū .i. nō distributiue

Colligit ip̄proprie positum non distribuendo

Dicit q̄ h̄ no^o ois aliq̄n est distribuūt r̄ aliq̄n collectm̄. Est distribuūt si pp̄e ponat. s. distribuēdo t̄minū seq̄ntez. vt oēs apli fuer̄t martirizati. qz ille t̄minū Capostoli distribuūt p̄ singulis aplis. qz bñ seq̄t. s̄ Petrus fuit martirizat⁹. r̄ sic de singulis. Est aut̄ collectm̄ qñ ponit ip̄prop̄e. s. nō distribuēdo t̄minū seq̄ntez. vt oēs apli fuer̄t duodecim. qz ibi nō distribuūt illū t̄minū (apli) s̄ colligit. qz nō seq̄t. oēs apostoli dei fuer̄t duodecim. s̄ petr⁹ fuit duodecim. r̄ sic de alijs.

.i. dēptis .i. nō aliq̄ .i. v̄tō dabis

Quattuor exceptis p̄noia nulla vocabis

.i. habuer̄t .i. v̄tōs

Tu me⁹ r̄ noster nostras habuere vocātes

Dicit q̄ nulla p̄noia h̄nt vīm exceptē q̄ttuor. s. tu me⁹ n̄ r̄ n̄as .i. ḡt̄m̄ d̄m̄ r̄ ablt̄m̄ h̄ nomē .i. perdit

Tres in plurali casus os oris amittit

illa nomina

Es far ius thus rus illi sociare solemus

Dicit q̄ hec noia h̄ in textu enumerata carēt tribus casib⁹ in plurali numero. s. ḡtō d̄rō r̄ abltō.

.i. cupid⁹ diuitias .i. auxiliū cupit ifirm⁹

Terra fit op̄s; s̄ auar⁹ opes; opem petit eger

h̄ nomē in ḡtō in ḡtō

Lens lendis capiti; lens lētis cōuenit ori

Dicit q̄ ops idē est q̄ tra. r̄ opē idē est q̄ auxiliū. s̄ ops idē ē q̄ diuitie. **L**ēs lēdis. **D**icit q̄ h̄ no^o lēs qñ h̄z lēdis i ḡtō p̄ueit capiti. i. s̄^r fetū fertupedis. s̄ qñ h̄z lenē in ḡtō p̄ueit ori. i. s̄ cat q̄ddā gen⁹ leguminis.

Hic dat r̄ h̄^r hospes; hec hospita; sospita sospes

Dicit q̄ hec duo noia sospes r̄ hospes sunt generis cōis. s̄ hospita r̄ sospita sunt generis feminini.

De heteroclitica declinatōe

Vesper. re. rā. rum. pars est extrema diei ^{i. vltima}

Noctis vel mūdi: vesper qz suū tenet etas ^{i. finē i. ppziū}

Quālibet etatē mundi lego vesper habere ^{i. vniūquēqz i. finitū i. seculū i. inuenio h. nomē i. sigre}

Vesperus est stella: tri solos dāt tibi psalmos ^{i. scant}

Officiū tibi re ra rum totaliter implet ^{i. integralit̄ i. cōplet.}

Ri rozū cantāt re rarū timpana pulsant

¶ Dicit qd h. nomē vesper s̄t idem qd vespere in declinabile. et vespa et vesperū. Et sic s̄t extremā partem diei noctis vel mūdi vel etas. qz lego vesper h. e. i. significare quālibet etatē mūdi. **Vesper** est qda stella q̄ alio noie dicitur **vesper**. **Vesper** i. vesperoz significat psalmos q̄ cantant̄ in officio vesperino. **Vespe** vesperaz significat totū officium qd celebrat̄ in vesperis. Et addit autor vlteri⁹ qd vesperi vesperoz significat cantum in vesperis. et vespere vesperaz capiuntur sepe pro pulsatione timpanoz et cāpanarum.

Glis animal: glis terra tenax: gli s lapa vocat̄

Ris primū: glitis tenet altera. ter tia glissis

¶ Dicit qd h. noⁿ glis aliqñ s̄t aīal. aliqñ terrā tenacē. aliqñ lapā. et p̄ p̄mo hz gliris in grō. p̄ scdo gliē. p̄ tertio glissis

Cassis idis galea: capitur fera casse retenta

¶ Dicit qd cassis qñ hz cassidis in grō est idē qd galea. s̄ qñ hz cassis i grō est idē qd rete sine laque⁹ q̄ fere capiunt̄.

Tignus vel tignū declines pisa qz pisū

¶ Dicit qd possum⁹ dicere h. tignū. et h. tignū. hec pisa h. pisum et.

Cornus vel cornu dices tonitrus tonitruve

¶ Dicit qd possum⁹ dicere h. cornū. vel h. cornu in declinabile. Et h. tonitrusus. et h. tonitru.

Est glom⁹ atz glom⁹ vult h. glomeris sibi subdi

¶ Dicit qd possum⁹ dicere h. glom⁹. glomi. et h. glom⁹. glomeris ^{i. hec duo noia i. masculio i. genus i. equari}

Ambo duo qz mari faciūt neutrum similiari

De heteroclitica declinatione

^{i. filis} ^{i. ntō} ^{i. vtis}
Par primo quintus: orū qz tenet gtūs
^{p duoz} ^{.f. genere} ^{i. talis figura}
Sepe duum dābimus neutro si syncopa fiat
^{i. otō} ^{i. abltūs} ^{i. adiūgim?}
Cū terno sextus facit obus: et os sociamus
^{i. actō} ^{i. nrū}
Quarto: s; neutrū formabis ī o quasi primum
^{i. omīno} ^{.f. genus} ^{i. decliat} ^{i. modū} ^{i. illi?nois}
Proxus femineū datur ad morē dominarū

¶ Dicit qz hec duo nomina scz amboz duo faciūt neutz similari mari. i. masculino generi in ntō. Et quintus. i. vtis est par pmo. i. ntō. gtūs bz ozum. vt amboz duoz. tamē sepe dam? in neutro genere duū p duoz p syncopam. dtūs et abltūs faciūt obus. vt amboz? duobus. tam ī masculino qz in neutro. actūs habet os in masculino. vt amboz duos. ī neutro genere habet o. vt ambo duo. Et in femio gñe declinat omīno ad modū noīs feminini generis pme declinatōis. sicut domine dominaz in plurali numero. **¶** Item omīa pnomina carent vtō preter quattuoz. qz sunt tu meus noster et nostras. et ratio est. quia nullū pnomē significat rem ad quā sermo dirigit preter hec quattuoz. **¶** Item hec nomina **Es** fas os oris supra exposita sunt. **¶** Ius est equocum ad tria significata. vñ? **Ius** aqua. ius rectū. ius dicit esse potestas. Pro pmo capif ius p aqua mixta pinguedine vel specie? vel aceto sicut est bzodiū bullitū et hmoi. **¶** Unde. Et facias offas de iure meo tibi to fas. Item ius capif secundo p recto. Et sic est differētia inter ius et lex. **¶** Unde. Ius lex humana fas lex diuina vocat. Sicut trāsire p agrum alienū ius est. fas autem nō est. **¶** Item ius tertio modo significat pntem quā habet iuder. **¶** **Tbus?** dicitur arbor quedā vel gummi siue fructus arboris qz cremat in sacrificijs. sicut antiquit? cremabant testie. **¶** Unde **Catō.** Tbus deū placā: vitul? si crescat aratro. **¶** Item. Arboris est hec tbus. s; gummi dicitur hec tbus. **¶** **Rus** est terra campestris et inculta. **¶** Unde ruralis. i. ad rus pertinens. **¶** **Rus.** Etiam rusculū. i. paruus rus. **¶** Et rustic? qz moratur in rure vel colit rus. **¶** Unde verus. **Rustic?** a rure qm rus est sibi cure. **¶** **Villicus** a villa qz res disponit in illa. **¶** **Ops.** id est. terra vel dea terre. que dicitur alio nomie cerces. **¶** Sed opis opi nomen defectiuū carēs ntō et vtō significat auxiliū. **¶** Sed opis est nomē defectiuū carēs singulari numero. **¶** Unde. **Quirit** paup opem. querit auarus opis. **¶** Itēz ops antiquit? dicebat omnis q. i. diues secund? opulent?. **¶** Unde dicit in ops. id est. paup. vt supra. **¶** Item

Pronomi
na carēt v
catiuo.

Ius.

Tbus?

Rus.

Ops.

Opis.

Ops.

k.

De heteroclitica declinatōe

hec uocabula sospes et sospes exposita sunt. Item sospita est generis sei in singulari numero. et in pluri est generis neutri declinabile solum in modo actus et uocis. s. sospita. Item dicitur de hoc nomine sospita. Item macrocosmus id est. maior mundus. et dicitur a macron vel macros. i. longum: et cosmos mundus. quasi maior mundus. Unde Gregorius. Sed signa mundum maiorem per macrocosmum. Item macrocosmus. id est. maior mundus septem habet etates. Prima incipit ab Adam et durauit usque ad Noe. Secunda etas incipit a Noe et durauit usque ad Abraham. Tertia incipit ab Abraham et durauit usque ad David regem. Quarta incipit a David rege et durauit usque ad transmigrationem babilonis quam regressi sunt hebrei ex captiuitate. Quinta incipit a transmigratione et durauit usque ad natiuitatem christi. Sexta incipit a natiuitate christi et durabit usque ad diem iudicii extremi. Septima etas incipiet in rege scilicet post iudicium et durabit usque in eternum. cuius fulgoris nulla uespa finire potest. Incipiens ab adam quem formauit deus etas ad noe transiuit prima: sequens abraham ad david extendit se tertia. quarta inde ad transigrantes in babilone fuit. Quinta parat cursum christi uenientem ad orientem. Ad finem mundi currere sexta parat. Claudere in rege scilicet septima. cuius claudere fulgorem uespa nulla potest. Item in similibus modo septem dicunt esse etates in microcosmo. i. huiusmodi mundi. et dicitur a micron quod est breue. vel minor et cosmos quod est mundus. quasi minor mundus. Prima etas huiusmodi dicitur infans. et durat usque ad septimum annum. Secunda durat a septimo anno usque ad decimum quartum annum. et dicitur puericia. Tertia durat a decimo quarto anno usque ad uicesimum octauum annum. et dicitur adulescentia. Quarta durat a uicesimo octauo anno usque ad quadragimum annum. et dicitur iuuentus. Quinta durat a quadragesimo anno usque ad sexagesimum annum. et dicitur uirilitas. Sexta durat a sexagesimo anno usque ad septuagesimum octauum annum. et dicitur senectas uel senectus. Septima durare potest usque ad centesimum annum. sed sepe citius finit. et dicitur decrepitas. Infans in de puer. adulescens. post iuuentis uir. dicitur inde senex. post ea decrepitas. Item Infans dicitur quasi non fatus. quia puer ante septimum non profert uel distincte loquitur. Puer dicitur quasi purus. uel dicitur a purus grece quod est uerberare latine. quia pueri sine uerbis non ualent proficere in sciendis et moribus. Adulescens dicitur ab adolere. i. crescere. Uel dicitur ab adulos grece quod est huiusmodi latine. quia etas adulescentie apta est ad scribendum. Iuuentis dicitur a uerbo actiuo iuuo as are. quia iuuentis potest multum dare operam et auxilium. Uel dicitur a uerbo impersonali iuuat quod est idem quod delectat. quia lasciuia et perulās iuuentur delectationem habet maxime in ludis. et in similibus uanitatibus. Uir dicitur a uirgo es ere. quia uir ad uirilitatem deueniens debent uirere uirtutibus. Senex dicitur a senex es ere. i. senescere. Uel dicitur senex a numero senario. quia series decem sunt sexaginta. et in sexagesimo anno incipit etas senectutis. et sic homo sexagenarius dicitur senex. Decrepitas id est. ualde senex. et dicitur quasi deorsum a crepore. crepor enim idem est quod sonitus.

Etates mundi sunt septem

Etates hominibus sunt septem

**Infans
Puer.**

Adulescens.

Iuuentis.

**Uir
Senex**

Decrepitas

De heteroclitica declinatōe

vel eleuatio. decrepit⁹ deficit in sonitu. s. oris. qz impfectā uocē facit in p^o
latōe uertoz. ppē carentiā dentiū. Etia⁹ decrepit⁹ deficit in eleuatiōe et
erectōe sui corporis. qz declinat z recuruat se ad terrā. z itez decrepuit.
Qñ⁹ Infās puus crit qz posse loq̄ sibi desit. Est puer a puro qz pur⁹ dō
acr. Vel puer a pueros pot⁹ qd uertero sigt. Est adolescēs crescēs nomē
trahit hinc adolescēs. Ac iuxta grecos adolescēs est ab adulos. Ad ser
uire notat qz sic sua postulat etas. A iūmo sic iuuenis. qz possit opz dare
mulē. Vel iūuat eiusdē sit p delectat origo. Nam ludis ppe gaudet la
sciua iuuet⁹. Hī a uirco vir nā virtute uirere. Hī ad etatē postq̄ uenit ille
uirilē. Hī a seneco vel sex morosa senect⁹. Hī a sex dicas pot⁹ qz sexta sit
etas. Vel qz pfecta sit senari⁹ extat. Decrepitus qz decrepuit: caret atqz
creproze. Itē puer capit aliqñ p infante. z aliqñ p iuuenē. p iuuenē req̄
re s. et p infante h nomē etpositū est in scda declinatōe. **Item** Nota q
vespe nomē indeclinabile s^t hora nonā. i. hora meridiē qñ sol incipit declia
re. Hī vespa s^t ortū solis. z uesperū s^t occasum solis. vñ⁹. Vespē sit nona
si re mutaueris i ra. Solis habes ortū. si ra mutaueris i rū. Ali⁹ occasuz
vesper sit q̄libet hora. Vbi pcludit q vesper potest poni p q̄libet hora dici.
Itē h nomē vesper est heteroclitū significatōe. qz in singulari nume
ro s^t stellā uesperinā. z in pli. s. uespero oz. s^t psalmos q cantant i uespis.
Itē uesper uesperoz nomē plis nūeri etiā repit significare totū qd legē
sue cantat in officio uespino. sic h nomē uesper uesperaz. Et addit alerā
der q h nomē uesper uesperaz pter h q s^t totū officū uesperinū etiā sig
nificat pulsatiōes tympanoz z cāpanaz. Et sic patet q possum⁹ in diffe
rēter dicere uespere cantant. uel uesperu cantant. Vel faciā h post uesperos
uel post uespas. **Itē** uesperū s^t occasum solis. ut s. **Item** uesper⁹ ri. uel ve
sper⁹ ri. dō stella quedā ut dictū ē. q cōmuni noīe uocatur uenus apparēs
post occasū solis de sero. z etiā apparet de mane ante ortū solis de sero
uocat uesper⁹. de mane lucifer. vñ **Grecism⁹**. **Uesperus** in nocte uocatur
mane uocet **Lucifer**. ac semp uenus est de nocte dieqz. Alij dicūt q cum
mercuri⁹ z uenus sunt satellites solis et p̄siles in splēdore. ideo uidentur
esse eadē stella de nocte z de mane. sunt tñ diuarse. z nūc vna apparet de
sero z altera de mane. z ecōuerso. apparet de mane uocat lucifer. z ap
parēs de sero uocat uesper⁹. ut s. **Itē** hec differētia inf hec noia uesper
uespere zc. sepe pfundit. z vñū capit sepe p reliq̄. **Glis** pmo s^t murem
q p totā byemē uozmit. z circa estatē itez reuiuiscit. Secdo s^t terrā ar
gillo sam z tenacē. zech ero. Tertio s^t carduū uel lapam cyn clet. **Qñ**.
Glis animal. glis terra tenat. glis lapa uocatur **Ris** p̄mum. glis tenet
altera. tertia glis. **Item** **Ris** animal. ris terra tenat. ris lapa uocatur.
Hic animal. hec terra tenat. hoc lapa uocatur. Sic genus et nomē cog
noscat ut genitiuus. **Cassid** idis. feminini generis est galea. ppe mi
litū et equitū facta de sero. **Item** galea sit de cozio. z est ppe peditū.

Vesper in
declinabile
Vespera e.
Vesper ri.
Vesper nis
u. ri.
Vesper⁹ ri.
Vesperu oz
Vesperaz

Vesper⁹ ri:
Vesperu.

Glis iris.
Glis itis:
Glis illis

Cassid idis

De heteroclita declinatōe

- Cassus sis.** Sed cassus sis. est q̄ masculini. et significat rete q̄ capiunt fere siluestres et animalia indomita. **Qñ?** Fallit aues cassis. munit caput enea cassis. Si cassis cassis dicas sicut tibi rete. Sed galeam signo cum cassis cassidis aio. Item q̄ cassis sis. est generis masculini patet in **Quidio.** vñ versus. **Decidit in casses p̄da p̄tita meos.** Unde **Jo. de gar.** **Dec cassis galeas.** h̄ cassis retia signat. Item cassis idis reperit habere cassidem vel cassida in actō. et inde dicit cassida de. idem q̄ cassis. **Tignus vel tignum** significat ligna que a laquearib⁹ et a parietib⁹ sursum tendūt. que tegulas et totum tectū portant. Unde ponit **Bruto** hunc versum **Tectū tigna gerūt que cōtignatio significat.** Vel vt dicit **Duguitio** **Tign⁹** vel tigna significat laquearia quib⁹ illaqueant⁹ trates circa summitatē parietum. Vel significat ligna que laquearibus illaqueant⁹. et sic dicit iste versus. **Tunc tonus est ignis dum p̄dent stiria tignis.** **Pisa vel pisum** ē q̄dam genus leguminis. Item dicit **Duguitio** et inuenit etiā in **Bruto** loquo. q̄ non detem⁹ dicere pisum. nec pisa in plurali neutri generis. et ponunt isti versus s̄m dictum illud. Unde. **Femineli pisa** dat declinatōe prima. De cui⁹ numero cōtēmit **Duguitio** neutri. Non dicas pisū. nec dic pluralia pisa. Sed vsus est magis in contrariū cū **Alexandro** **Etiā** habent⁹ per **Iuuenalē** q̄ pisa recencia solunt⁹ ventres. ibi pisa est pluralis numeri neutri generis. Et pro eodem ponitur pisa ē. feminini generis. vnde pisa recens soluit. vetus inflat et ilia voluit. Et pise ap. dicit etiā ciuitas quedā in tussia. et ab illo nomine venit pisanus a uin. aliquis de illa ciuitate. sicut **Duguitio** dicit pisanus. **Etiā** inuenit pisa ē. pro quadā ciuitate in grecia. **Conus ni. vel nu.** patet in quarta declinatōe. **Conitrus. Conitru** **Conitrus** us ui. vel **Conitru** est sonus factus ex ruptura nubis p̄ ignem extinctū in ea. Et dicitur a tonus ni. id est. sonus. et a verbo terro quia sonus ille terret. Item inuenit conitrum ui. neutri generis. vt in **Job.** xvi. **Quis poterit conitruum magnitudinis eius inueni.** Et dicit **Albertus** magis q̄ magis. p̄p̄ie dicitur conitruū ui. quia in prolatoe illius syllabae um. videtur fieri sonus tonitruū in ore proferentis. et sic est ibi maior conuenientia vocis significantis et rei significate. **Glo⁹ mi. Glo⁹ cris.** **Glo⁹ mi.** vel **Glo⁹ cris.** est cōuolutio filorum. et est s̄p̄ice figure. sed globus est cumulus aliar⁹ rerum. vt ex ligno. et est etiā s̄p̄ice figure sicut mundus. Unde. **Est globus ex ligno factus. glo⁹ mi.** quoz filoz. **Docno** menq̄ globus alijs poteris dare rebus. Item hec nomina **ambo** et **duo** supra patent. et conueniūt aliquid in significatōe. et differunt multum in modo significandi. quia **duo** significat per modum collectionis. sed **ambo** per modū distributōis. vt patet in toemetro. **Ambo** quod bi nequeunt sepe **duo** faciūt. Et quia **ambo** distributiuū est. ergo caret vtrō. Unde versus. **In forma simili declines ambo duoz.** Plurali numero. nescit tamen **ambo** vocare